

**Beleidsvoornemens
van de diaconie
van de Protestantse
gemeente Nijmegen**

2015-2020

BELEIDSPLAN 2015-2020 van de diaconie van de Protestantse gemeente Nijmegen

In het voorliggend beleidsplan leest u de voornemens voor het beleid van de diaconie van de protestantse gemeente Nijmegen. Elke 5 jaar wordt zo'n beleidsplan opgesteld.

In de vorige periode (2010-2015) ging het, naast de voortzetting en verbetering van het bestaande werk, vooral om de ontwikkeling van het nieuwe diaconaal centrum aan de Groenestraat. Inmiddels heeft dat vorm gekregen en is het, naast het kloppend hart van de werkzaamheden van de centrale diaconie, uitgegroeid tot het (toen nog niet voorziene) Huis van Compassie.

In voorliggend beleidsstuk leest u eerst een Bijbelse inleiding op de noodzaak van het diaconale werk vanuit de kerk. Daarna worden de in de jaren gegroeide werkzaamheden beschreven en vindt u puntsgewijs de veranderingen in het werk die ons in de komende jaren voor ogen staan.

Een beknopt tijdschema voor de beleidsinitiatieven en een vijf-jaren begroting completeren het geheel.

De armen zijn altijd bij jullie

Meestal worden deze woorden van Jezus in de evangelietekst uit Markus 14 gezien als een aansporing om Jezus te eren. Een aansporing voor het 'nodige onnodige' of de 'heilige verkwisting' van wat liturgie zou kunnen zijn. Je kunt het ook anders zien, namelijk als een vaststelling dat het alleen maar logisch is dat leerlingen van Jezus, door armen omringd zullen zijn, zoals hij dat ook altijd was. Als dat niet zo is, is er iets fundamenteels mis met de interpretatie van de boodschap van het evangelie.

Markus 14: 3-7

Toen hij in Betanië in het huis van Simon –degene die aan huidvraat had geleden- aanwezig was bij een feestmaal, kwam er een vrouw binnen. Ze had een albasten flesje bij zich dat gevuld was met zeer kostbare, zuivere nardusolie. Ze brak het flesje en goot de olie uit over zijn hoofd. Sommige aanwezigen zeiden geërgerd tegen elkaar: Waar is deze verkwisting goed voor? Die olie had immers voor meer dan driehonderd denarie verkocht kunnen worden, en dat geld hadden we aan de armen kunnengeven. Ze voeren tegen haar uit. Maar Jezus zei: Laat haar met rust, waarom vallen jullie haar lastig? Ze heeft iets goeds voor mij gedaan. Want de armen zijn altijd bij jullie en jullie kunnen weldaden aan hen bewijzen wanneer je maar wilt, maar ik zal niet altijd bij jullie zijn.

De leerlingen van Jezus zijn verontwaardigd dat kostbare olie door een vrouw wordt uitgegoten over het hoofd van Jezus, als een balseming vooraf, in verband met zijn naderende dood. Die olie had voor

veel geld kunnen worden verkocht en het geld gegeven aan de armen! Jezus smooit het protest door te zeggen dat: ... de armen altijd bij de leerlingen zullen zijn, maar hij zelf nog maar een korte tijd. Voor toen was het goed dat deze vrouw alle nadruk legde op het eren van Jezus, maar straks als hij niet meer in hun buurt is, zullen het weer de armen zijn die hun aandacht vragen. Zoals ze ook steeds de aandacht van Jezus hebben gevraagd, toen hij hier op aarde rondliep.

De armen zijn altijd bij jullie.. zegt Jezus, als een vanzelfsprekendheid. Hij kan zich niet een kerk (zijn leerlingen) voorstellen die niet constant betrokken is op het lot van de armen in de samenleving, want het evangelie vraagt daarom. Als de armen niets meer verwachten van de kerk is er iets fundamenteels verkeerd aan de verkondiging van het evangelie.

Maar is het wel zo dat we als kerk de armen altijd bij ons hebben, zoals Jezus als vanzelfsprekend heeft aangenomen? We hebben het misschien vaak over de crisis in de kerk, maar zelden hoor je het dan gaan over deze crisis, dat de armen het nauwelijks meer verwachten van de kerk. De kerk heeft deze vanzelfsprekendheid die Jezus heeft voorzien voor zijn leerlingen uit het oog verloren. De aandacht voor de armen, die altijd een wezenlijk onderdeel zouden moeten vormen van de beweging van Jezus leerlingen, is soms ver te zoeken.

Hoe bouw je dat weer op? Hoe sta je daar weer voor open als de vanzelfsprekendheid ervoor is weggefallen? In de protestantse kerk in Nijmegen hebben we vanouds een actieve diaconale afdeling. Een deel van de kerkelijke organisatie die zich uitsluitend richt op het welzijn van de mensen aan de onderkant van de Nijmeegse samenleving. Een onderdeel van de kerk die zich niet zo zeer hoeft te bekommeren om het voortbestaan van de kerk op zichzelf, niet bezig hoeft te zijn met het teruglopend kerkbezoek of de sluiting van kerkgebouwen, maar die zich kan concentreren op de aandacht voor de armen, die er altijd zijn. We hebben de geschiedenis van vier eeuwen diaconie in Nijmegen laten beschrijven en dan zie je dat ze er inderdaad altijd zijn, in wisselende gedaantes. Maar altijd hebben ze diezelfde vraag, die ook vandaag nog klinkt vanuit de mond van de arme: Doe mij recht!

In de afgelopen decennia ging het bij de diaconie om de vele activiteiten rond sociale zorg die zijn ontwikkeld, voornamelijk in de vorm van spreekuren, met meer recent het schuldwegwijzerproject en de opening van het Huis van Compassie.

De diaconale spreekuren

Iedere maandag en donderdag openen we 's morgens de deuren van één van de kerken aan de rand van de binnenstad van Nijmegen om spreekuur te houden voor de mensen met een maatschappelijke vraag. Ieder spreekuur spreken wij - een kleine staf van medewerkers die worden bijgestaan door vrijwilligers - ruim 70 mensen. Aan de zijkanten van de kerk zijn spreektafeltjes ingericht, met onze laptops en papieren, en in het midden van de kerk zitten de mensen te wachten tot ze aan de beurt zijn. Twee mensen uit de doelgroep zorgen voor de koffie en een gesprekje tijdens de wachttijd en als het nodig is ook voor de orde, bijvoorbeeld als iemand wil voordringen of te veel aandacht voor zichzelf vraagt. Elke maandag houdt een huisarts in een apart kamertje spreekuur voor migranten zonder verblijfsvergunning (de zgn. ongedocumenteerden) of anderen die geen zorgverzekering hebben.

Meer en meer weet ook de hulpverlening de weg naar deze vindplaats van zorgmijders te vinden en lukt het ons om directer de link naar de noodzakelijke algemene hulpverlening te organiseren.

De hulpvragen die we krijgen variëren van de vraag om incidentele ondersteuning bij een tegenvaller in hun bestaan tot de vraag om het volledige beheer van hun financiën van hen over te nemen. Daklozen hebben, als alles goed geregeld is, wel recht op een daklozenuitkering, maar vaak beschikken ze niet (meer) over een bankrekening. Jaren geleden zijn we daarom begonnen met uitkeringsbeheer voor dak- en thuislozen. Inmiddels is dit ook vanuit de hulpverlening van de officiële maatschappelijke opvang opgezet, omdat men wel inzag dat het beheren van die uitkering bij dakloosheid in de meeste gevallen een noodzakelijk begin is om te komen tot enige mate van stabilisatie van hun situatie. Ook al is er nu vanuit burgerlijke gemeente en maatschappelijke opvang oog voor de noodzaak van budgetbeheer, waardoor we veel mensen aan hun zorg hebben kunnen overdragen, de vraag is zo omvangrijk dat ook wij nog altijd zo'n 50 mensen in beheer hebben. Die mensen vormen een deel van de aanloop op de spreekuren, omdat zij vaak een weekgeld of deel van hun weekgeld in contanten komen halen. In het ideale geval raakt hun situatie dusdanig gestabiliseerd dat ze in aanmerking komen voor een huis, waarna de maatschappelijke begeleiding voor het kunnen bewonen van een eigen huis natuurlijk ook zeer belangrijk is. Meestal is daar de hulpverlening voor in te schakelen, maar soms is de afstand tot de maatschappij door de vele jaren van dakloosheid zo groot geworden dat ook de hulpverlening het contact weer verliest.

Activiteiten voortgekomen uit de spreekuren o.a. het project SchuldWegWijzer

Anderen komen tot ons omdat ze in problematische schuld terecht gekomen zijn. Nadat ze een aantal keren geholpen zijn met een kleine ondersteuning, gaan we dieper op de situatie in en proberen we hen in contact te brengen met de schuldhulpverlening. We doen dat via het project 'SchuldWegWijzer'. Een twintigtal getrainde vrijwilligers begeleiden mensen intensief in het op orde brengen van administratie, het verkrijgen van inzicht in hun schulden en in het traject naar de officiële schuldhulpverlening toe.

De coördinator van het project traint de vrijwilligers, zorgt voor een regelmatige vervolgbijeenkomst voor verdere scholing. Hulpvragers worden via een intake voor het project geselecteerd en vervolgens zo goed mogelijk gekoppeld aan één van de getrainde vrijwilligers. In de afgelopen jaren zijn zo al ruim 30 koppelingen gemaakt.

Naast dit project zijn in de loop van de jaren andere projecten vanuit de spreekuren ontstaan. Vanuit onze contacten met mensen die diep in de schulden zitten hebben we als diaconie jaren geleden het initiatief genomen tot de oprichting van een voedselbank in Nijmegen. Natuurlijk geen feest dat het nodig is, maar wel een prachtig project. Veel vrijwilligers, waaronder ook mensen vanuit de doelgroep, zetten zich met hart en ziel in om het leed van armoede iets te verzachten, waarbij ze ondertussen ook een bijdrage leveren aan het tegengaan van voedsel verspilling. Zoals dat naar onze visie steeds zou moeten gaan in het diaconale werk, hebben we als diaconie die voedselbank van begin af aan breed en algemeen opgezet. Daardoor konden we ons, zodra het allemaal goed van de grond was gekomen, weer meer uit de Voedselbank terugtrekken om de handen weer vrij te krijgen voor een volgend project.

Ook wordt ons spreekuur bezocht door uitgeprocedeerde vluchtelingen. We werken intensief samen met de groepen die zich in de Nijmeegse samenleving hun lot aantrekken, maar regelmatig wordt in

bijzondere gevallen een beroep gedaan op de kerk om hen extra te ondersteunen. Schrijnend is het om te zien dat onze regering migranten zonder perspectief aan hun lot overlaat. Gelukkig is de burgerlijke gemeente in Nijmegen, mede dankzij onze voortdurende lobby en die van andere organisaties, wel genegen om ook de zorgtaak voor haar inwoners van deze groep ter harte te nemen. Maar steeds weer blijkt dat het te kort en te weinig is.

Om deze verschillende contacten met mensen aan de onderkant van de samenleving ook structureel te benutten, zijn we vanuit de diaconie Nijmegen betrokken bij verschillende Nijmeegse overlegplatforms. We nemen deel aan het Klantgroepenoverleg van de Sociale dienst, aan het Nijmeegse Daklozenoverleg, aan verschillende overleg situaties van organisaties van uitgeprocedeerde vluchtelingen. Daarnaast hebben we een veelheid van contacten met hulpverleningsorganisaties, soms op casusniveau, soms meer op beleidsniveau. Daarbij hebben we steeds het welzijn van de meest kwetsbaren in de Nijmeegse samenleving op het oog. Op al die plekken ontmoeten we de armen of ten minste laten we ons inspireren door onze eerdere ontmoetingen met hen.

Natuurlijk neemt de diaconaal predikant die ervaringen en die ontmoetingen ook mee in zijn voorgaan in de diensten in oecumenisch Nijmegen. Daar ligt meteen wel een moeilijk punt. Hoe voorkom je als diaconie, als aparte afdeling van de protestantse kerk, dat die ontmoetingen met de armen, zoals wij die steeds weer hebben, een soort excuus worden voor de anderen om die zorg en die contacten maar aan ons te laten. Een kerk schiet aan haar doel voorbij als ze niet altijd met de armen in ontmoeting staat, zoals Jezus als vanzelfsprekend beschouwde.

Om dat meer en meer in Nijmegen gestalte te geven, hebben we naast de kerkdiensten waarin de diaconaal predikant zijn ervaringen met de armen met de gemeente deelt, naar andere wegen moeten zoeken (in Nijmegen is er jammer genoeg geen overdadig kerkbezoek!). Met dit voor ogen zijn we de laatste jaren gekomen tot de oprichting van een Huis van Compassie.

Het Huis van Compassie

Compassie is een sleutelwoord geworden de laatste jaren. Het is een woord waarmee een grote mate van wederkerigheid wordt aangegeven. Het is de ander die lijdt en jij hebt daar weet van, maar je gaat er niet aan voorbij, je leeft mee. Je staat stil bij de pijn van de ander en je probeert er iets aan te beleven: misschien mee te lijden, misschien waar het in je vermogen ligt de pijn iets te verzachten. In ieder geval steek je je kop niet in het zand, je gaat niet gewoon je eigen weg, maar je laat je verstoren door het lijden van de ander. Je hebt compassie met hem of haar.

Natuurlijk is die gedachte om te komen tot een Huis van Compassie niet helemaal alleen uit ons zelf opgekomen. We sluiten aan bij de wereldwijde beweging van compassie die op gang is gebracht door het handvest van compassie, in 2008 mede opgesteld door Karen Armstrong. We waren dan ook verheugd dat we eind 2013 ons Huis van Compassie door mevrouw Armstrong konden laten openen, omdat zij toevallig voor een lezing in onze stad was. Tijdens die opening heeft zij niet, zoals gebruikelijk bij een openingsplechtigheid, een lint doorgeknipt, maar een knoop gelegd in zeven linten van verschillende kleuren als een symbool van de veelkleurige samenwerking met organisaties en mensen van goede wil die ons met het Huis voor ogen staat.

Wat doen we er? We proberen de ontmoeting met de arme voor mensen vanuit andere groepen van de samenleving te organiseren. Dat geldt vooral de mensen die we kunnen bereiken via de kerk, om hen in ontmoeting te brengen met de mensen die we ontmoeten door onze diaconale hulpverlening. Daarnaast bereiken we dankzij onze jarenlange inzet in de Nijmeegse samenleving veel mensen die misschien wel niet zo veel (meer) op hebben met de kerk, maar wel met de mensen aan de onderkant van de samenleving. We doen dat bijvoorbeeld door het organiseren van maaltijden voor een mix van betalende en niet betalende bezoekers. We houden 'open microfoon' avonden, waarop ieder zijn of haar talent kan laten zien op het podium voor een publiek van geïnteresseerden. We organiseren een Repair-café, waar mensen hun kapotte spullen kunnen proberen te repareren onder deskundige begeleiding. We houden discussieavonden over thema's op het gebied van zorg en welzijn. We houden zogenaamde inspiratielunches waarop een inspirerende figuur uit de Nijmeegse samenleving zijn of haar inspiratie voor een bepaalde zaak mag proberen over te brengen op de geïnteresseerde lunchgast. We houden conferenties over bijvoorbeeld compassie in de zorg, of compassie in religies. We stellen ons huis open voor tentoonstellingen die iets met compassie te maken hebben. We houden jaarlijks een benefiet voor een bepaald goed doel.

Zo organiseren we een veelheid aan activiteiten die allemaal te maken hebben met het thema compassie, of waarin de ontmoeting met de meest kwetsbare groepen in de samenleving wordt gefaciliteerd. We hebben daarmee de arme steeds bij ons. Niet dat dat altijd gemakkelijk is: soms zou je wensen dat iemand eens niet steeds bij je was, als je voor de zoveelste keer hebt moeten aangeven dat er ook een grens is aan onze vrijgevigheid op het gebied van geld, tijd en/of aandacht. Maar meestal ervaar je de veelkleurige ontmoeting met de mens die tot de armen gerekend wordt als heilzaam, omdat je daardoor als kerk tot je bestemming komt, maar ook gewoon omdat het boeiend is, hilarisch soms en zeker ook een verrijking voor je eigen bestaan.

Hoe nu verder?

Als je de veelheid aan activiteiten bekijkt die vanuit de diaconie Nijmegen worden georganiseerd, zou je als je het beleid voor de komende jaren moet vormgeven, in eerste instantie wellicht geneigd zijn te zeggen: " Mooi, in dat spoor verder!!"

Dat zouden we ook graag doen, ware het niet dat deze veeleisende manier van werken in de toekomst, waarbij we over minder middelen zullen beschikken, eigenlijk niet vol te houden is.

De spreekuren worden soms wel bezocht door meer dan 80 mensen, ieder met hun eigen problematiek en dat legt ook in de rest van de week een enorme druk op de beschikbare werkracht van de medewerkers en vrijwilligers. Behalve de druk op de werkers wordt er ook een groot beroep gedaan op de financiële middelen van de diaconie. Die druk is te groot. Een tekort van een twee ton per jaar, zoals de laatste jaren gebruikelijk is geworden, kunnen we als diaconie niet lang dragen. De werkzaamheden van het Huis van Compassie konden het laatste jaar vorm krijgen doordat we van enige landelijke fondsen het geld ontvingen om een coördinator voor het project aan te stellen, maar die middelen lopen half 2016 af. Dan moeten er andere oplossingen voor dit deel van het werk gevonden zijn.

We zijn als diaconie gedwongen om de koers te wijzigen, niet omdat we vinden dat we het niet goed gedaan hebben in de afgelopen jaren, maar omdat we moeten constateren dat we het werk in deze vorm en in deze intensiviteit niet kunnen volhouden. We willen de komende beleidsperiode 2015-2020 benutten om te kijken of we de verantwoordelijkheid voor de verschillende onderdelen van het werk niet nadrukkelijker met anderen kunnen delen.

Concreet willen we in de komende jaren:

- Komen tot de ontwikkeling van een algemeen **Nijmeegs noodfonds** met deelname van zo veel mogelijk geïnteresseerde partners (andere fondsen, kerken, zorginstellingen, burgerlijke gemeente, woningcorporaties)
- De **diaconale spreekuren** in samenwerking met andere hulpverleningsinstellingen, omvormen tot een algemeen Nijmeegs spreekuur voor de meest kwetsbaren in de Nijmeegse samenleving.
- Het project **SchuldWegWijzer** onderbrengen in een groter geheel met andere organisaties passend in het geheel van de ontwikkelingen van schuldhulpverlening in Nijmegen.
- De werkzaamheden van het **Huis van Compassie**, onderbrengen in een stichting waardoor ook andere groeperingen medeverantwoordelijkheid voor het werk kunnen dragen.

Nijmeegs noodfonds

Er zijn in den lande meerdere voorbeelden bekend van een gemeentelijk noodfonds dat gevuld wordt door meerdere partijen en beschikbaar is voor het lenigen van de nood van burgers in die stad.

In Nijmegen zijn er verschillende fondsen, ieder met hun eigen doelgroep en expertise. Een meer intensieve samenwerking is eerder geprobeerd, maar bleek niet eenvoudig om dat door de historie en de werkwijze van de verschillende fondsen zelfstandigheid hoog in het vaandel staat. Toch lijkt het ons zinvol om een nieuwe poging te wagen. Dit vanwege de aard van de problematiek bij de burgers en de toenemende armoede onder verschillende groepen, maar met name omdat er van verschillende kanten signalen zijn dat de tijd rijp is voor een grensoverschrijdende samenwerking. Behalve naar de traditionele fondsen zou hierbij ook goed gekeken moeten worden naar bijvoorbeeld woningcorporaties die zelf ook gebaat zijn bij een oplossing voor de armoede van vele van hun huurders en de burgerlijke gemeente die als een van de eersten oproept tot samenwerking tussen de verschillende partijen van het maatschappelijke middenveld in Nijmegen.

In 2015 willen we tijd vrij maken om de mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot een algemeen noodfonds.

In 2016 willen we komen tot een concreet plan en goede afspraken met andere partners.

In de jaren daarna willen we komen tot de realisatie van het fonds.

Diaconale spreekuren

De druk op de diaconale spreekuren wordt te groot. Met jaarlijks ruim 6000 contacten, met bijna 700 verschillende personen, waaronder zo'n 200 intensief en de rest incidenteel, legt het werk rond de diaconale spreekuren een te grote druk op onze kleine organisatie. Wel is de vorm van zo'n spreekuur een zeer laagdrempelige manier voor zorgmijders in Nijmegen om hulp te verkrijgen en een vindplaats van problematiek voor verschillende hulpverleningsinstanties. Om die kwaliteit van de spreekuren te benutten is in de laatste jaren de samenwerking met de verschillende hulpverleningsinstanties in Nijmegen al uitgebreid. Dat zal in de komende jaren nog veel intensiever moeten worden ontwikkeld. In zorg land is de (door de bezuinigingen genoodzaakte) samenwerking een belangrijk thema. In Nijmegen worden in de komende jaren sociale wijkteams onder regie van de burgerlijke gemeente, maar met betrokkenheid van allerlei hulpverleningsinstellingen in elke wijk ontwikkeld. Daarnaast zijn er in elke wijk laagdrempelige STIPs (Steun en informatiepunten) in de planning.

Ook voor budgetbeheer zijn er plannen in Nijmegen om te komen tot een algemene, laagdrempelige organisatie. Dat is ook bedoeld om een halt toe te roepen aan de uit de hand lopende kosten onder de bijzondere bijstand voor bewindvoering en beheer. De opdracht om deze tak van hulpverlening te ontwikkelen ligt bij het Interlokaal, al jaren één van de belangrijke samenwerkingspartners van de diaconie.

Ongeveer 50% van de werkzaamheden rond de diaconale spreekuren komt voort uit de ruim 60 mensen die we via de spreekuren in uitkeringsbeheer hebben. In het verleden hebben we al een flink aantal mensen die ook met verslavingsproblematiek te maken hadden, kunnen onderbrengen bij de budgetbeheersorganisatie van Iriszorg (de verslavingshulp in Nijmegen e.o.)

Onderzocht moet worden of niet een groot deel van de beheersklanten bij de nieuwe organisatie van budgetbeheer bij Interlokaal kunnen worden ondergebracht.

Het resteren de deel van de bezoekers van de spreekuren is een zorg voor heel Nijmegen. Gekeken zou moeten worden of bijvoorbeeld in de vorm van een STIP ofwel via een intensief contact met een sociaal wijkteam specifiek bedoeld voor die categorie van potentiële zorgmijders die onze spreekuren bezoeken, de druk op de spreekuren kan worden verminderd en de verantwoordelijkheid voor het zoeken voor de hulpvrager naar vervolg stappen in het zorgverleningstraject kan worden gedeeld met andere organisaties.

In 2015 willen we bovenstaande opties nader onderzoeken

In 2016 willen we de beheersklanten zo veel als mogelijk is bij andere organisaties onderbrengen

In 2017 en 2018 willen we proberen die samenwerking binnen hulpverleningsland zodanig te intensiveren dat de druk op de spreekuren wordt verminderd tot hooguit een 25 mensen per spreekuur, zodat we beter in de gelegenheid zijn om goede aandacht aan de hulpvrager te geven. Dan kan ook gekeken worden of het onderbrengen van de spreekuren bij een andere organisatie of op een andere locatie mogelijk en wenselijk is.

SchuldWegWijzer

We zijn als diaconie Nijmegen natuurlijk niet de enige organisatie die wat probeert te doen aan de schuldenproblematiek waar sommigen mee kampen. Naast de vele organisaties die dat doen voor hun eigen cliënten, zijn er ook meerdere projecten met vrijwilligers die zich bekommeren om het welzijn van mensen in schulden. Bij de gemeente Nijmegen is een duidelijke urgentie voor deze problematiek te merken. In opdracht van de gemeente is zich bij Interlokaal een werkcorporatie rond schuldhulpverlening met de inzet van betaalde krachten, participatie werkers en vrijwilligers aan het ontwikkelen.

Onderzocht moet worden of we met ons project SchuldWegWijzer niet zodanig met deze werkcorporatie kunnen samenwerken dat ons project daar deel van gaat uitmaken en de bij ons opgebouwde expertise een positieve bijdrage aan die werkcorporatie kan geven.

In 2015 en 2016 moeten hiervoor de mogelijkheden worden onderzocht. Daarna kan besloten worden over de toekomst van ons project SchuldWegWijzer.

Huis van Compassie

In het eerste volle werkseizoen van het Huis van Compassie is gebleken dat de formule veel mensen en organisaties (ook buiten de kerkelijke kring) aanspreekt. Gezien de respons en de verwelcoming van het concept is het zeer aan te bevelen om de werkzaamheden van het Huis van Compassie een goed vervolg te geven. Alleen hebben we maar voor de eerste drie werkjaren subsidie vanuit landelijke fondsen kunnen verwerven. Daarom moeten we ons reeds nu bezinnen op het vervolg.

In de oorspronkelijke plannen is al ingebouwd dat in de loop van het derde seizoen de activiteiten van de coördinator zouden kunnen verminderen doordat sommige activiteiten door vrijwilligers worden overgenomen. Meer en meer ontstaan er voor deelprojecten groepen vrijwilligers die de continuïteit aan de werkzaamheden kunnen geven. Dat het totale project zonder coördinator kan voortgaan, lijkt ons echter ondenkbaar. We zullen dus ook moeten streven naar continuïteit in de jaren na 2016.

We willen onderzoeken of er genoeg animo bij verschillende partijen bestaat om het geheel van de werkzaamheden onder te brengen bij een onafhankelijke stichting. Daarin zouden naast de diaconie ook andere belangrijke partners kunnen participeren, die dan ook zelf gelden gaat werven voor de bekostiging van een coördinator. Dat de verschillende werkzaamheden van het Huis van Compassie op onze locatie blijven voortbestaan is onze wens en daarom willen we deze locatie tegen gunstige voorwaarden aan de nieuw te vormen stichting beschikbaar stellen. We zien onszelf ook in de toekomst als een partner van het Huis van Compassie en willen dus ook bijdragen in de kosten van de activiteiten, maar we willen die kosten graag met anderen delen.

In 2015 onderzoeken we de animo bij anderen om tot een intensieve samenwerking rond het Huis van Compassie te komen in de vorm van een stichting

Indien mogelijk wordt in 2016 een stichting opgericht die vanaf dat moment de verantwoordelijkheid voor de werkzaamheden van het Huis van Compassie gaat dragen.

Bijzondere momenten

In de beleidsperiode 2015-2020 zijn er een tweetal bijzondere momenten te noemen waarop we als diaconie willen of moeten reageren.

Begin 2017 is het 425 jaar geleden dat de diaconie Nijmegen werd opgericht. We willen dat niet ongemerkt voorbij laten gaan. In dit verband denken we aan de ontwikkeling van een website over de historie van de Nijmeegse diaconie. Eerder werd hierover een boek gepubliceerd, maar een website maakt het geheel meer toegankelijk. We denken dan tijdens een feestelijke bijeenkomst met al onze samenwerkingspartners en de kerkelijke gemeente deze website in begin 2017 in de lucht te brengen.

Het tweede feit waar we rekening mee houden is dat onze huidige diaconaal predikant aan het eind van de beleidsperiode met pensioen zal gaan (bij leven en welzijn). De functie van diaconaal predikant bij de diaconie Nijmegen bestaat al vanaf de zeventiger jaren van de vorige eeuw. Achtereenvolgens hebben ds Colijn, ds Simonse en ds Oosterhoff die functie bekleed. In de laatste decennia heeft het diaconaal predikantschap zich meer en meer ontwikkeld in de richting van 'directeur/manager' van het diaconaal centrum. De figuur van een diaconaal predikant heeft in die tijd gezicht gegeven aan de diaconie en door zijn functie van predikant, naast de wijkpredikanten, ook vorm gegeven aan een verbinding van de diaconie met de rest van de kerkelijke gemeente in Nijmegen.

Als het lukt om (het merendeel van) de beleidsvoornemens voor de periode 2015-2020 te realiseren, zal het geheel van de werkzaamheden van de diaconie aanmerkelijk zijn veranderd. Dat brengt met zich dat de vacature van diaconaal predikant die ontstaat bij de pensionering van de huidige diaconaal predikant wellicht op andere wijze moet worden ingevuld.

Daarbij speelt de vraag of het zinvol is om bij de diaconie Nijmegen een fulltime predikant te laten functioneren terwijl in de rest van de kerk in Nijmegen het aantal predikantsplaatsen in de afgelopen 10 jaar aanmerkelijk is afgenomen. Vragen de werkzaamheden die na de komende beleidsperiode bij de diaconie zijn overgebleven om een functie-Invulling met mede de capaciteiten van een predikant of is een parttime invulling van de vacature met iemand die in eerste instantie over managementvaardigheden beschikt wellicht voldoende? Als tot dat laatste zou worden besloten is het wel zaak om een goede verbinding met de rest van de protestantse gemeente Nijmegen te waarborgen.

Aan het einde van deze beleidsperiode vanaf 2018-2019 moeten we ons als diaconie intensief met deze vragen gaan bezig houden om een goede overgang van de werkzaamheden van de diaconie te bewerkstelligen.

De armen zijn altijd bij jullie

Als kerk zullen we het ook in de komende beleidsperiode van de diaconie serieus moeten nemen dat het voor Jezus vanzelf sprak dat waar het evangelie gestalte wordt gegeven de armen van de samenleving zich thuis voelen. De beleidsvoornemens die we hierboven hebben aangegeven zullen een noodzakelijke en ingrijpende verandering van de werkzaamheden van de diaconie tot gevolg hebben. We menen echter met deze nieuwe koers nog steeds handen en voeten te geven aan de opdracht van Jezus om er te zijn voor de mensen met de minste mogelijkheden in onze samenleving.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Noodfonds	mogelijkheden onderzoeken om te komen tot een algemeen noodfonds.	concreet plan en goede afspraken met andere partners.	realisatie van het fonds.	bijdrage aan fonds	bijdrage aan fonds	bijdrage aan fonds
Spreekuren	samenwerking met andere hulpverleningsorganisaties intensiveren	beheersklanten bij andere organisaties onderbrengen	samenwerking met andere hulpverleningsorganisaties intensiveren, spreekuur kleiner	druk op spreekuur verminderen tot hooguit een 25 mensen per spreekuur	onderzoeken onderbrengen van de spreekuren bij een andere organisatie	onderbrengen van de spreekuren bij een andere organisatie of op een andere locatie
SchuldWegWijzer	onderzoeken mogelijkheden samenwerking met andere projecten rond schuldhulpverlening	onderzoeken mogelijkheden samenwerking met andere projecten rond schuldhulpverlening	beslissen over toekomst van het project			
Huis van Compassie	onderzoeken animo bij anderen om tot een intensieve samenwerking rond het Huis van Compassie te komen in de vorm van een stichting	nieuwe stichting oprichten die verantwoordelijkheid voor Huis van Compassie overneemt	bijdrage aan werk door beschikbaar stellen locatie en bijdrage in kosten van de activiteiten	bijdrage aan werk door beschikbaar stellen locatie en bijdrage in kosten van de activiteiten	bijdrage aan werk door beschikbaar stellen locatie en bijdrage in kosten van de activiteiten	bijdrage aan werk door beschikbaar stellen locatie en bijdrage in kosten van de activiteiten
Bijzonderheden			425 jaar bestaan		Pensionering diaconaal predikant. Hoe opvolging?	

Diaconie van de Protestantse gemeente Nijmegen meerjarenbegroting 2015 - 2020

Beleidsplan 2015 - 2020	Werkelijk 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Baten								
Baten onroerende zaken	€ 24.762	€ 28.000	€ 28.000	€ 29.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Rentebaten	€ 51.365	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 45.000	€ 40.000	€ 35.000	€ 30.000
Dividenden	€ 12.984	€ 12.000	€ 6.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen levend geld	€ 25.393	€ 28.500	€ 27.000	€ 26.000	€ 25.000	€ 24.000	€ 23.000	€ 22.000
Door te zenden collecten	€ 7.919	€ 8.000	€ 7.500	€ 7.000	€ 6.500	€ 6.000	€ 5.500	€ 5.000
Bijdragen sociale zorg	€ 30.835	€ 54.000	€ 45.000	€ 40.000	€ 35.000	€ 30.000	€ 10.000	€ 10.000
Bijdragen in projecten	€ 33.949	€ 60.000	€ 60.000	€ 30.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Totaal baten	€ 187.206	€ 240.500	€ 223.500	€ 182.000	€ 151.500	€ 140.000	€ 113.500	€ 107.000
Lasten								
Salarissen en vergoedingen	€ 178.752							
* diaconaal algemeen		€ 58.000	€ 58.000	€ 58.000	€ 58.000	€ 58.000	€ 58.000	€ 30.000
* diaconaal spreekuur		€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 60.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
* huis van compassie		€ 45.000	€ 45.000	€ 25.000	€ -	€ -	€ -	€ -
* staf		€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 20.000
* vergoeding		€ -13.000	€ -13.000	€ -13.000	€ -13.000	€ -13.000	€ -13.000	€ -5.000
Afschrijvingen	€ 2.880	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Lasten onroerende zaken	€ 39.069	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000
Verplichtingen andere organen	€ 7.774	€ 8.000	€ 7.000	€ 6.000	€ 5.000	€ 4.000	€ 3.000	€ 3.000
Kosten beheer en administratie	€ 24.439	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	€ 15.000	€ 14.000	€ 13.000	€ 12.000
Diaconaal werk plaatselijk	€ 132.979	€ 135.000	€ 135.000	€ 130.000	€ 90.000	€ 40.000	€ 15.000	€ 15.000
Bijdrage Huis van Compassie	€ -	€ -	€ -	€ 5.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Bijdrage Noodfonds	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 10.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Door te zenden collecten	€ 7.919	€ 8.000	€ 7.500	€ 7.000	€ 6.500	€ 6.000	€ 5.500	€ 5.000
Totaal lasten	€ 393.812	€ 398.500	€ 397.000	€ 375.500	€ 303.000	€ 220.500	€ 193.000	€ 156.500
Bijzondere baten en lasten	€ 24.396	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo baten minus lasten	€ -182.210	€ -158.000	€ -173.500	€ -193.500	€ -151.500	€ -80.500	€ -79.500	€ -49.500

MEERJAREN BEGROTING 2015-2020 Toelichting

Algemeen

In deze toelichting bij het beleidsplan 2015 – 2020 van de Protestantse Diaconie Nijmegen worden de beleidsvoornemens en daaruit voortvloeiende actiepunten financieel vertaald.

Baten

- *Baten onroerende zaken*

Het gebouw De Haard blijft in bezit van de diaconie. Doordat de diaconie niet het hele gebouw voor haar eigen activiteiten gebruikt, is het mogelijk om delen van het gebouw te verhuren. Alhoewel hier voor de toekomst nog een kleine groeimogelijkheid in zit, is de mogelijkheid tot verhuur wel beperkt.

- *Rentebaten*

Doordat de diaconie al enkele jaren inteert op het vermogen en dit de eerstkomende jaren nog zo zal zijn, zullen de rentebaten in de komende jaren afnemen. Het is de verwachting dat het financieel vermogen van de diaconie in 2020 rond de € 1 miljoen is. Daarnaast heeft de diaconie nog het gebouw in eigen bezit. De getaxeerde waarde van dit gebouw is € 0,5 miljoen.

- *Dividend*

Het deel van het vermogen dat is belegd in aandelen en obligaties zal de komende tijd worden uitgegeven. De komende jaren zullen financiële middelen noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de diaconale taken, het bekostigen van het beleidsplan en de afbouw van een aantal activiteiten. Beleggen in aandelen en obligaties is enkel een goed alternatief wanneer het vermogen voor langere termijn afgezonderd kan worden van de bedrijfsvoering.

- *Bijdragen levend geld en door te zenden collecten*

De inkomsten zullen in de komende jaren naar verwachting dalen als gevolg van het dalend aantal kerkleden.

- *Bijdrage Sociale Zorg*

De afgelopen jaren heeft de diaconie, met name voor haar werk ten behoeve van de Sociale Zorg van verschillende andere fondsen, diaconieën en organisaties bijdragen gekregen. Zodra de diaconie dit werk onderbrengt bij het Noodfonds, dan zullen deze bijdragen voor de diaconie stoppen. Organisaties zullen gevraagd worden hun bijdrage rechtstreeks aan het Noodfonds door te storten.

- *Bijdrage in projecten*

In het verleden heeft de diaconie voor verschillende projecten geld ontvangen. Ook dit zal afnemen, maar ook in de toekomst zal zoveel als mogelijk geprobeerd worden om bijdragen van anderen binnen te krijgen voor het toekomstige werk van de diaconie.

Lasten

- *Salarissen en vergoedingen*

De huidige salariskosten hebben betrekking op het algemeen diaconaal werk, het diaconaal spreekuur, het huis van compassie en de staf. De werkzaamheden van het diaconaal spreekuur zullen sterk verminderen door de oprichting van het noodfonds, de verzelfstandiging van het Huis van Compassie en het onderbrengen van SchuldWegWijzer bij een andere organisatie. Toch blijft een (kleinschalig) spreekuur bij de diaconie voor hulp aan de armen. De formatie van het diaconaal spreekuur zal afgestemd worden op dit resterende diaconale werk. Het personeel dat een vaste aanstelling heeft krijgt de keuze aangeboden om het werk te volgen of via een detacheringsconstructie te blijven werken bij de diaconie.

Het personeel dat werkzaam is voor het Huis van Compassie heeft een tijdelijk dienstverband. Bij de start van het Huis van Compassie zal zo goed als mogelijk gezocht worden naar mogelijkheden om dit personeel onder te brengen in de toekomstig op te richten stichting.

Het algemeen diaconaal werk zal ook in de toekomst noodzakelijk blijven. Hiervoor wordt een bedrag opgenomen.

De staf zal in principe in de huidige vorm doorgaan, maar mocht in de toekomst een medewerker de diaconie verlaten, dan zal gekeken worden in welke mate vervanging mogelijk is. Op dit moment is het mogelijk om de stafmedewerkers ook in te zetten voor andere doeleinden, waar de diaconie vervolgens een vergoeding voor krijgt.

- *Lasten onroerende zaken*

Gezien het gebruik van het gebouw is het de verwachting dat deze kosten gelijk blijven in de toekomst.

- *Verplichtingen andere organen*

Doordat de inkomsten van de diaconie verminderen, zal ook een lagere afdracht aan de PKN noodzakelijk zijn.

- *Kosten beheer en administratie*

Door de vermindering van het personeel, is het de verwachting dat deze kosten zullen dalen.

- *Diaconaal werk plaatselijk*

Dit budget is noodzakelijk voor de uitvoering van het achterblijvende (kleinschalige) spreekuur.

- *Bijdrage Huis van Compassie*

De op te richten stichting Huis van Compassie krijgt de mogelijkheid om het gebouw De Haard voor haar doeleinden te gebruiken. Daarnaast zal de diaconie de stichting ondersteunen door een vaste bijdrage in de komende jaren.

- *Bijdrage Noodfonds*

Door een jaarlijkse bijdrage aan het noodfonds werkt de diaconie aan haar opdracht om de armen te ondersteunen.

- *Doorzendcollecten*

De opbrengst van de collecten voor een specifiek doel wordt doorgestort.